

STUDENTŲ STUDIJŲ PASIRINKIMO IR MOKYMOŠI MOTYVACIJOS APKLAUSA

Vykdymo laikas

Apklausa atlikta 2021 m. spalio mėnesio pirmoje pusėje.

Tikslas

Išsiaiškinti Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakulteto (toliau VK VVF) studentų studijų pasirinkimo ir mokymosi motyvaciją sąlygojančius veiksnius.

Trumpas klausimyno pristatymas

Taikytas kiekybinis tyrimo metodas (anketinė apklausa). Anketą sudaro 7 uždaro tipo klausimai. Atsakant į 2 klausimus iš pateiktų 7, respondentų buvo prašoma pažymėti jiems labiausiai tinkantį teiginį / teiginius. Analizuojant šiuos klausimus gautus rezultatus, skaičiuotas procentinis dažnis. Atsakant į likusius penkis iš visų 7 pateiktų respondentams klausimų, jų buvo prašoma kiekvieną klausimuose pateiktą teiginį įvertinti išsakant savo visišką pritarimą / sutikimą arba visišką nepritarimą / nesutikimą. Klausimai vertinami septynbalėje skalėje nuo 1 iki 7, kur aukščiausias įverti reiškia visišką pritarimą, o žemiausias (t.y., 1) – visišką nepritarimą pateiktiems teiginiam. Studijų motyvai vertinami penkių balų skalėje, kur 5 reiškia *labai motyvuoja*, o 1 – *visiškai nemotyvuoja*. Analizuojant pastarųjų klausimų rezultatus, skaičiuoti įvertinimų vidurkiai.

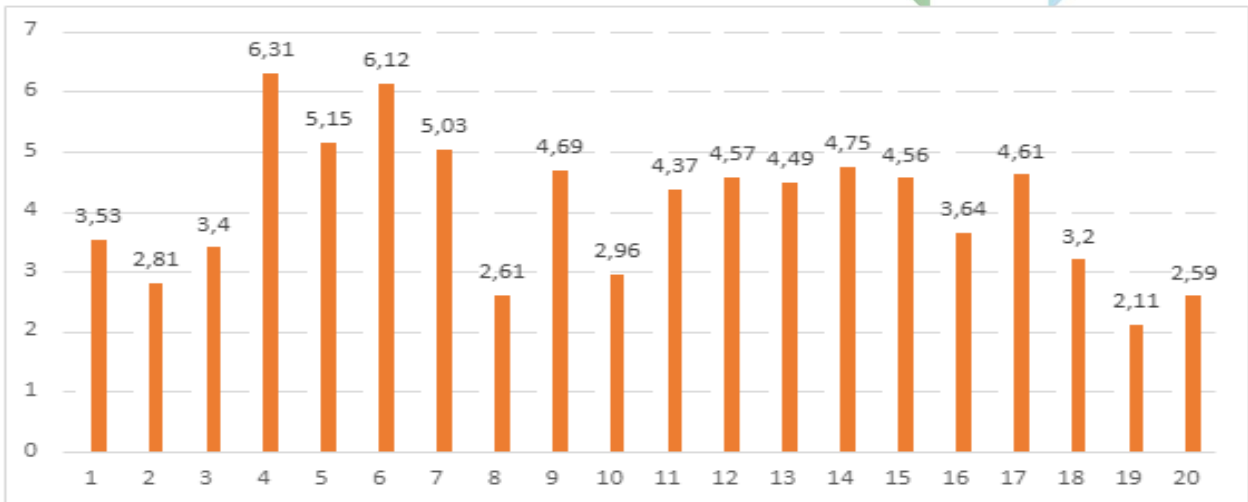
Tyrimo metu surinktiems duomenims apdoroti taikytas statistinis tyrimo metodas.

Apklausoje dalyvavo 309 VK VVF studentai, iš kurių 227 (73,5 proc.) merginos ir 82 (26,5 proc.) vaikinai.

Apklausoje rezultatų pristatymas:

Nustatyta, kad *noras įgyti aukštojo mokslo diplomą* (M=6,31) bei *studijų metu įgyti praktinių įgūdžių* (M=6,12) yra vieni iš didžiausių studijų pasirinkimą lemusių veiksnių. Taip pat studijų pasirinkimui įtakos turi domėjimasis tam tikra sritimi, atsižvelgimas į savo interesus, tai *siejant su asmeniniais pomėgiais* (M=5,15) bei *sudarytos galimybės studijuojant derinti darbą su studijomis* (M=5,03) ir *baigus studijas dirbti įdomų darbą* (M=4,75).

Tyrimo rezultatai parodė, kad vieni iš mažiausiai respondentų studijų pasirinkimą lemusių veiksnių yra tai, jog *tik čia pavyko įstoti* (M=2,61) bei *draugų, giminaičių ar pažįstamų rekomendacijos pasirinkti studijas VK VVF* (M=2,81). Nustatyti žemiausi įverčiai vertinant teiginius „*Norėjau tiesiog studijuoti, o specialybė nesvarbi*“ (M=2,11) bei „*Studijas VK VVF pasirinkau atsitiktinai*“ (M=2,59) leidžia manyti, kad tyrime dalyvavusiems studentams renkantis studijas būdingas kryptingumas ir tikslo turėjimas, savo ateities siejimas su norima profesija. Norint detaliau paanalizuoti studijų pasirinkimo motyvus, duomenys pateikti 1 pav.

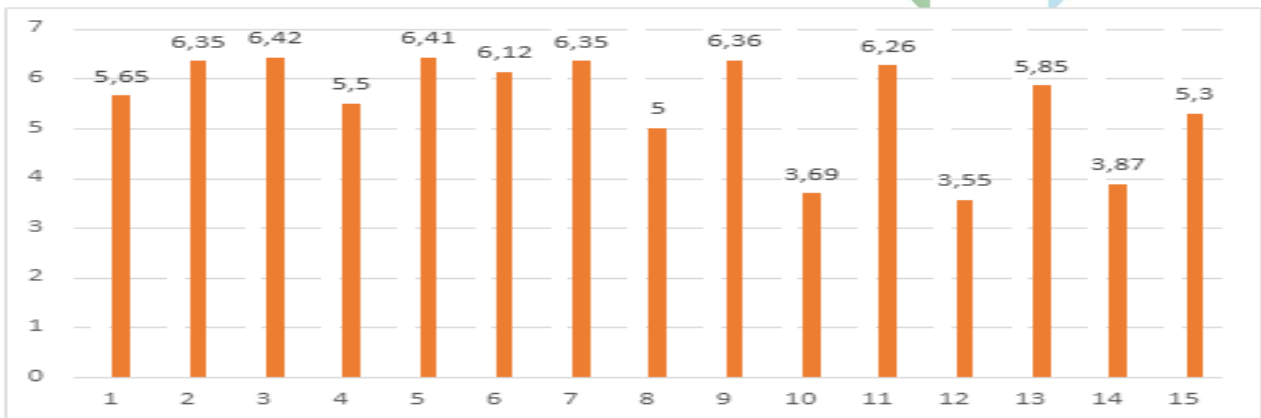

1 pav. Veiksniai, turėję įtakos studijų VK VVF pasirinkimui (vidutinės reikšmės (M), Max=7, (n=309))

Pastaba:

1. Girdėjau gerų atsiliepimų apie VK VVF vykdomas studijų programas iš prieš tai studijavusių
2. Rekomendavo giminaičiai, draugai, pažįstami pasirinkti studijas VK VVF
3. Pats jau seniai buvau nusprendęs / nusprendusi studijuoti VK VVF
4. Noriu įgyti aukštojo mokslo diplomą
5. Pasirinktos studijos susijusios su mano asmeniniais pomėgiais
6. Studijuodamas VK VVF noriu įgyti praktinių įgūdžių
7. Studijuojant VK VVF galiu derinti darbą su studijomis
8. Tik čia pavyko įstoti
9. VK VVF vykdomos studijų programos yra naujoviškos, susijusios su šiuolaikinės darbo rinkos poreikiais
10. Tik čia įstojau į valstybės finansuojamą vietą
11. Didelis VK VVF vykdomų studijų programų poreikis darbo rinkoje
12. Baigus studijas VK VVF geros įsidarbinimo galimybės
13. VK VVF baigtos studijos teikia perspektyvų ateityje užimti aukštas pareigas
14. Baigęs/baigusi studijas VK VVF, dirbsiu įdomų darbą
15. Baigęs/baigusi studijas VK VVF, gausiu gerai apmokamą darbą ateityje
16. VK VVF patogioje vietoje pagal lokaciją
17. Geras VK VVF reitingas tarp kitų aukštųjų mokyklų
18. Pasirinkau studijas VK VVF „Todėl, kad reikia studijuoti“
19. Norėjau tiesiog studijuoti, o specialybė nesvarbi
20. Studijas VK VVF pasirinkau atsitiktinai

Nustatyta (žr. 2 pav.), kad studentams studijuojant VK VVF yra svarbiausia *siekiis gauti aukštojo mokslo diplomą* (M=6,42), *studijų procese formuoti praktinius įgūdžius* (M=6,41) bei *siekiis tobulėti kaip asmenybei* (M=6,36). Nustatyti žemiausi įverčių vidurkiai rodo, kad mažiausią svarbą studijų procese studentai teikia *sudarytoms galimybėms dalyvauti jaunimo visuomeniniame gyvenime fakultete* (M=3,55) bei *dalyvauti studijų mainų programose* (M=3,69).

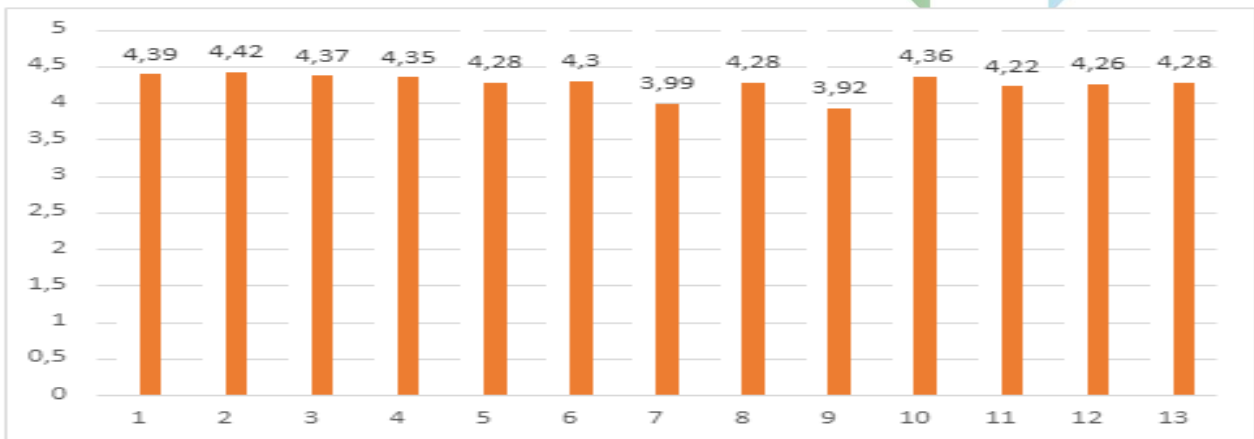
2 pav. Studijuojant Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakultete svarbiausių dalykų vertinimas (vidutinės reikšmės (M), Max=7, (n=309))

Pastaba:

1. Gauti geresnį įvertinimą	8. Bendravimas su bendrakursiais
2. Įgyti specialybę	9. Siekis tobulėti kaip asmenybei
3. Gauti aukštojo mokslo diplomą	10. Galimybė dalyvauti studijų mainų programose
4. Gauti daugiau teorinių žinių	11. Siekis tapti geru specialistu
5. Formuoti praktinius įgūdžius	12. Galimybė dalyvauti jaunimo visuomeniniame gyvenime fakultete
6. Įdomiai dėstomi dalykai	13. Sudarytos geros sąlygos studijuoti
7. Kompetentingi dėstytojai, savo srities specialistai	14. Patrauklus studentiškas gyvenimas
	15. Galimybė susipažinti su naujais žmonėmis

Mokymosi motyvaciją studijuojant VK VVF sąlygojantys asmeniniai ir išoriniai veiksniai: studentų vertinimas. Tyrimo rezultatai parodė (žr. 3 pav.), kad studijuojančiųjų mokymosi motyvaciją VK VVF labiausiai lemia tokie išoriniai veiksniai, kaip *kompetentingi dėstytojai, savo srities specialistai* (M=4,42), *geri dėstytojų ir studentų tarpusavio santykiai, grįsti bendradarbiavimu* (M=4,39) bei *įkvėpiantys dėstytojai* (M=4,37). Taip pat *lankstus paskaitų lankymo tvarkaraštis* (M=4,36) bei *pasiekimai moksle ir geri studijų rezultatai* (M=4,35) yra įvardijami kaip vieni iš pagrindinių veiksnių, sąlygojančių studentų mokymosi motyvaciją.

Remiantis tyrimo dalyvavusių studentų vertinimais, mažiausiai mokymosi motyvaciją lemia *teigiami santykiai su kurso draugais* (M=3,92).

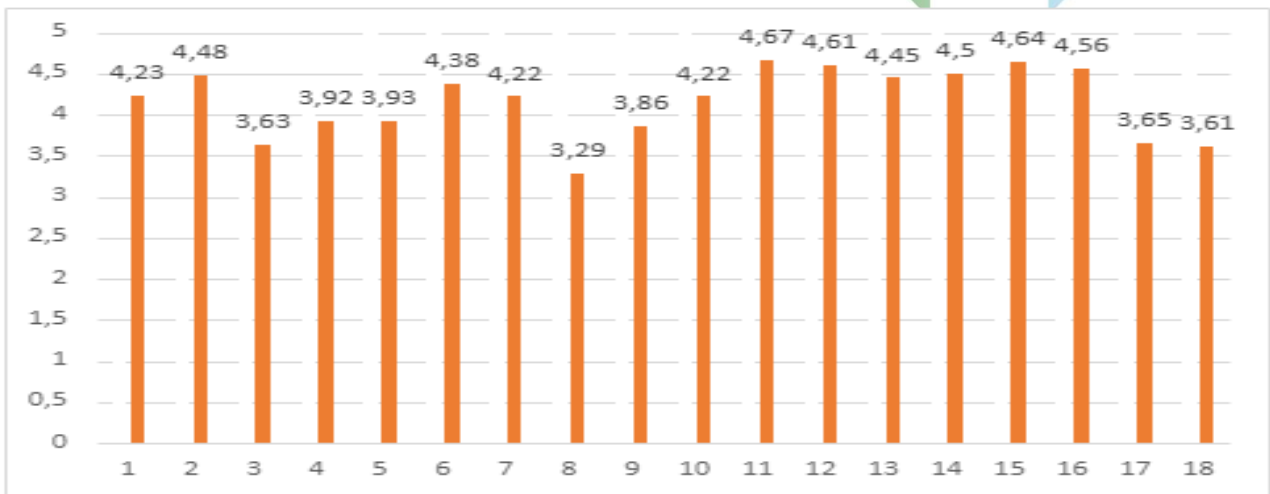
3 pav. Išorinių veiksnių, motyvuojančių studijuoti Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakultete, vertinimas (n=309; Max=5)

Pastaba:

1. Geri dėstytojų ir studentų tarpusavio santykiai, grįsti bendradarbiavimu	7. Naudingos disciplinos
2. Kompetentingi dėstytojai, savo srities specialistai	8. Galimybė teorines žinias taikyti praktiškai
3. Įkvepiantys dėstytojai	9. Teigiami santykiai su kurso draugais
4. Pasiekimai moksle, geri studijų rezultatai	10. Lankstus paskaitų lankymo tvarkaraštis
5. Užtikrinamas grįžtamasis ryšys apie studijų rezultatus	11. Sudarytos galimybės derinti studijas su darbu
6. Įdomiai organizuojamos paskaitos	12. Suprantamai ir aiškiai išdėstoma mokomoji medžiaga
	13. Objektyviai įvertinamos Jūsų žinios

Analizuojant asmenius veiksnius (žr. 4 pav.), paaiškėjo, kad *noras tobulėti kaip asmenybei* ($M=4,67$), *noras tobulėti profesinėje veikloje* ($M=4,61$) bei *siekis gauti aukštojo mokslo diplomą* ($M=4,64$), o taip pat *noras išlaikyti gerai egzaminus* ($M=4,56$) ir *siekis pasiruoti profesinei veiklai kaip specialistui* ($M=4,5$) įvardinti kaip vieni iš motyvaciją studijuoti VK VVF sąlygojančių veiksnių.

Nustatyti žemiausi įverčių vidurkiai rodo, kad *baimė būti išbrauktam iš studentų sąrašų* ($M=3,61$) ir *baimė gauti neigiamą įvertinimą* ($M=3,65$), o taip pat *siekis susipažinti su naujais žmonėmis* ($M=3,63$) asmeniniai veiksniai, mažiausiai motyvuojantys studijuoti VK VVF. Be to, tyrimo metu paaiškėjo, kad *studijos, kaip mažai tyrimo dalyviams suteikiančios džiaugsmo*, įvertintas kaip mažiausiai motyvuojantis studijuoti VK VVF asmeninis veiksnys; pagal šį kintamąjį nustatytas žemiausias įverčių vidurkis ($M=3,29$).

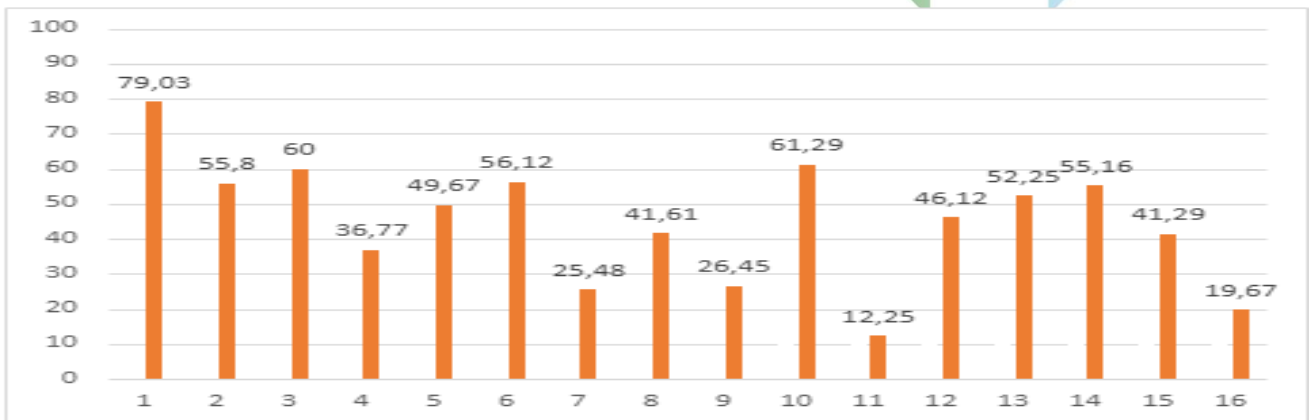

4 pav. Asmeninių veiksnių, motyvuojančių studijuoti Vilniaus kolegijos Verslo vadybos fakultete, vertinimas (n=309; Max=5)

Pastaba:

1. Noriu sistemingai mokytis / išmolti	10. Siekiu susipažinti su naujovėmis
2. Siekiu įgyti daugiau žinių	11. Noiu tobulėti kaip asmenybė / profesinėje srityje
3. Siekiu susipažinti su naujais žmonėmis (kurso draugais, dėstytojais)	12. Noriu tobulėti profesinėje veikloje
4. Domiuosi dėstomais dalykais	13. Siekiu savarankiškumo
5. Gilinuosi į pasirinktas studijas	14. Noriu pasiruošti kaip specialistas profesinei veiklai
6. Prisiimu atsakomybę už pasirinktas studijas	15. Siekiu gauti aukštojo mokslo diplomą
7. Vertinu paskaitų metu gautą informaciją	16. Noriu gerai išlaikyti egzaminus
8. Studijos man suteikia džiaugsmo	17. Baimė gauti neigiamą įvertinimą
9. Matau prasmę studijuodamas	18. Baimė būti išbrauktam iš studentų sąrašų

Studentų mokymosi motyvacijos didinimo galimybės. Dviejų trečdalių tyrime dalyvavusių studentų vertinimu, *patraukliai ir įdomiai organizuojamos paskaitos, naudojant įvairias šiuolaikines mokymosi technologijas ir mokymo metodus* (79,03 proc.), *studijų turinys, atitinkantis šiuolaikinės darbo rinkos poreikius* (61,29 proc.), *geras, bendradarbiavimu grįstas studentų ir dėstytojų komunikavimas* (60 proc.) yra vieni iš būdų siekiant užtikrinti didesnę studentų mokymosi motyvaciją. Daugiau nei pusė tyrime dalyvavusių studentų mokymosi motyvacijos didinimo galimybes sieja su *organzuojamomis kviestinių svečių (pvz., iš verslo pasaulio) paskaitomis* (56,12 proc.) bei *aiškiai pateiktais nurodymais ir terminais užduotims atlikti* (52,25 proc.) ir *lankstesniu atsiskaitymų organizavimu, kuomet būtų atsižvelgiama nustatant atsiskaitymų terminus į studentų studijų krūvį, užtikrinant atsiskaitymų metu akademinę etiką* (55,16 proc.). Tuo tarpu *studijos, labiau orientuotos į teorinių žinių perteikimą* (12,25 proc.), *studentų įtraukimas dalyvauti popaskaitinėje veikloje, kaip pvz., renginiuose ir pan.* (19,67 proc.) bei *tinkamos studijoms sukurtos mokymosi aplinkos kūrimas didinant poilsio zonų, suolelių kolidoriuose / lauke skaičių ir pan.* (25,48 proc.), studentų įsitikinimu, turėtų mažiausią įtaką siekiant užtikrinti didesnę VK VVF studentų mokymosi motyvaciją. Norint detaliau paanalizuoti studentų mokymosi motyvacijos didinimo galimybes, duomenys pateikti 5 pav.

5 pav. VK VVF studentų mokymosi motyvacijos didinimo galimybių vertinimas (proc., n=309)

Pastaba:

1. Patraukliai ir įdomiai organizuojamos paskaitos panaudojant įvairias šiuolaikines mokymo technologijas ir mokymo metodus
2. Paskaitos, labiau orientuotos į praktinių įgūdžių bei gebėjimų formavimą
3. Geras, bendradarbiavimu grįstas studentų ir dėstytojų komunikavimas
4. Studentus skatinimas aktyviai dalyvauti paskaitose, diskutuoti, reikšti savo nuomonę, įtraukti į nagrinėtų temų aptarimą
5. Studijų metu organizuojamos paskaitos už kolegijos ribų (pvz., verslo įmonėse ar pan.)
6. Organizuojamos kviestinių svečių (pvz., iš verslo pasaulio) paskaitos
7. Tinkamos, studijoms skirtos mokymosi aplinkos kūrimas (daugiau poilsio zonų, suolelių koridoriuose / lauke ir pan.)
8. Ryšių su studentais palaikymo kokybės užtikrinimas (pvz. komunikacijos platformų tobulinimas, individualios konsultacijos, grįžtamojo ryšio apie atliktas užduotis užtikrinimas ir kt.)
9. Studijoms skirtos materialinės bazės gerinimas (praktiniams užsiėmimams skirta įranga, mokomoji literatūra, moksliniai žurnalai ir pan.)
10. Studijų turinys, atitinkantis šiuolaikinės darbo rinkos poreikius
11. Studijos, labiau orientuotos į teorinių žinių perteikimą
12. Užduotys, orientuotos į praktinių įgūdžių formavimą (pvz., daugiau praktinių užduočių)
13. Aiškūs nurodymai ir terminai užduotims atlikti
14. Atsiskaitymų organizavimas (pvz., atsiskaitymų terminų nustatymas atsižvelgiant į studentų studijų krūvį, akademinės etikos užtikrinimas atsiskaitymų metu ir kt.)
15. Studijų rezultatų vertinimas (pvz., įvertinimų aptarimas su studentais ir kt.)
16. Studentų įsitraukimas dalyvauti popaskaitinėje veikloje (renginiuose, grupėse ir pan.);

Kas toliau?

Tyrimo rezultatai pristatyti 2022 m. sausio 19 d. dekanato posėdyje. Nutarta suplanuoti kokybinį sutelktųjų grupių (Focus grupių) tyrimą, įtraukiant į tyrimą studentus studijuojančius anglų kalba iki kovo 31 d.